

Unitat 4: De compres!

1. Objectius

Els objectius d'aquesta unitat són adquirir vocabulari i expressions relacionades d'una banda amb l'alimentació i de l'altra amb la roba i la moda, així com les competències comunicatives necessàries per anar de compres.

2. Continguts

Es parteix de la base que, a les classes del seminari de llengua, s'haurà treballat la gramàtica corresponent a la flexió nominal, la flexió adjectival, el present d'indicatiu, l'imperatiu, algunes perífrasis d'obligació i alguns pronoms febles. A les unitats anteriors s'haurà introduït vocabulari corresponent a les descripcions físiques, de manera que aquesta unitat se centrarà en els ítems següents:

- Verbs que indiquen gustos i preferències
- Noms d'aliments, de plats, d'establiments alimentaris i de mesures
- Quantificadors: mig, dotzena, cap, gens
- Noms de peces de vestir i materials

La major part d'exercicis estan extrets i adaptats dels llibres *Veus 1. Llibre de l'alumne* i *Veus 2. Llibre de l'alumne*.

3. Bibliografia

Abelló, Xavier & Judith Rodríguez (2006). *Llengua catalana. Bàsic 1*. Barcelona: Editorial Barcanova.

Mas, Marta; Albert Vilagrasa; Núria Bastons; Gemma Verdés; M. Helena Vergés (2005): *Veus 1. Curs de català (llibre de l'alumne)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Mas, Marta & Albert Vilagrasa (2007): *Veus 2. Curs de català (llibre de l'alumne)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona (2007-2015): *Guies de conversa universitària* [recurs en línia]. <<http://www.ub.edu/guiaconversa/a.php?fer=portadanova>> (Consulta: 3-9-2015).

Utrera Domínguez, David (2014): *Cvičení z katalánštiny*. Brno: MUNI Press.

1 Quina gana!

1. Llegeix el text següent:

Pa amb tomàquet a canvi de llet i conserves

La colla castellera dels Brivalls de Cornudella col·laborarà durant tot el mes de juny amb la campanya 'La fam no fa vacances' del Banc dels Aliments

ARA Barcelona ACTUALITZADA EL 10/06/2015 21:35

Des del divendres 5 de juny, i durant tot el que queda de mes, els Brivalls de Cornudella col·laboraran amb el Banc dels Aliments per recollir menjar de cara a la campanya "La fam no fa vacances". La formació del Priorat habilitarà un espai per a la col·lecta i empenirà una sèrie d'accions per incentivar la participació.

Els Brivalls de Cornudella aprofitaran els propers dies una sèrie d'assaigs especials per animar els veïns del Priorat a apropar-se al fet casteller i a participar en la campanya de recollida d'aliments. El passat divendres 5 els de la camisa blava van convidar a sopar pa amb tomàquet i embotit a tots aquells castellers que portessin llet, oli i conserves per la col·lecta, acció que repetiran el proper dia 12. D'altra banda, la colla sortejarà una caixa regal, per una escapada de cap de setmana per a dues persones, entre tots aquells que es decideixin a entrar a les seves pinyes.

El Banc d'Aliments recorda al seu espai web que cal recollir arròs, pasta, llegums secs, oli i llet ja que són aliments d'alt valor nutritiu i bàsics en l'alimentació de les persones. El seu objectiu passa per distribuir aliments a les més de 700 entitats benèfiques ateses pel Banc d'Aliments i garantir així l'alimentació dels seus més de 250.000 beneficiaris durant els mesos d'estiu.

2. Comprensió lectoral. Respon a les preguntes següents:

- Qui són els Brivalls de Cornudella?
- Què fan durant el mes de juny?
- Quin és el problema que volen combatre? Per què?
- Què opines del malbaratament dels aliments? També passa, a Txèquia? Saps si hi ha mesures per evitar-lo?

3. Subratlla, al text anterior, totes les paraules referides l'alimentació i classifica-les en les categories següents:

Aliments	Plats	Àpats

4. Ara fixa't en els plats següents. Sabries dir d'on són? Els coneixes? Els has tastat ai? Saps quins ingredients porten?¹

PLAT

1. caldeirada
2. xucrut
3. escudella
4. guacamole
5. cuscús
6. fondue
7. mussaca
8. paella
9. espaguetis
10. sashimi

LLOC

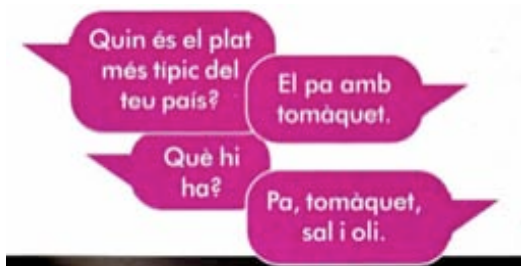
- a) Catalunya
- b) Amèrica Central i Cuba
- c) Marroc, Algèria i Tunísia
- d) Galícia i Portugal
- e) Itàlia
- f) Japó
- g) País Valencià
- h) Grècia
- i) Suïssa
- j) Alemanya, Polònia i Alsàcia

ALGUNS INGREDIENTS	
NOMS GENÈRICS	NOMS DELS PRODUCTES
peixos i mariscos	peix
verdures	col tomàquet alvocat albergínia ceba
carns vermelles, blanques i aus	bov vedella xai pollastre
làctics	formatge
cereals i derivats	espaguetis blat de moro arròs
lleiums	lenties

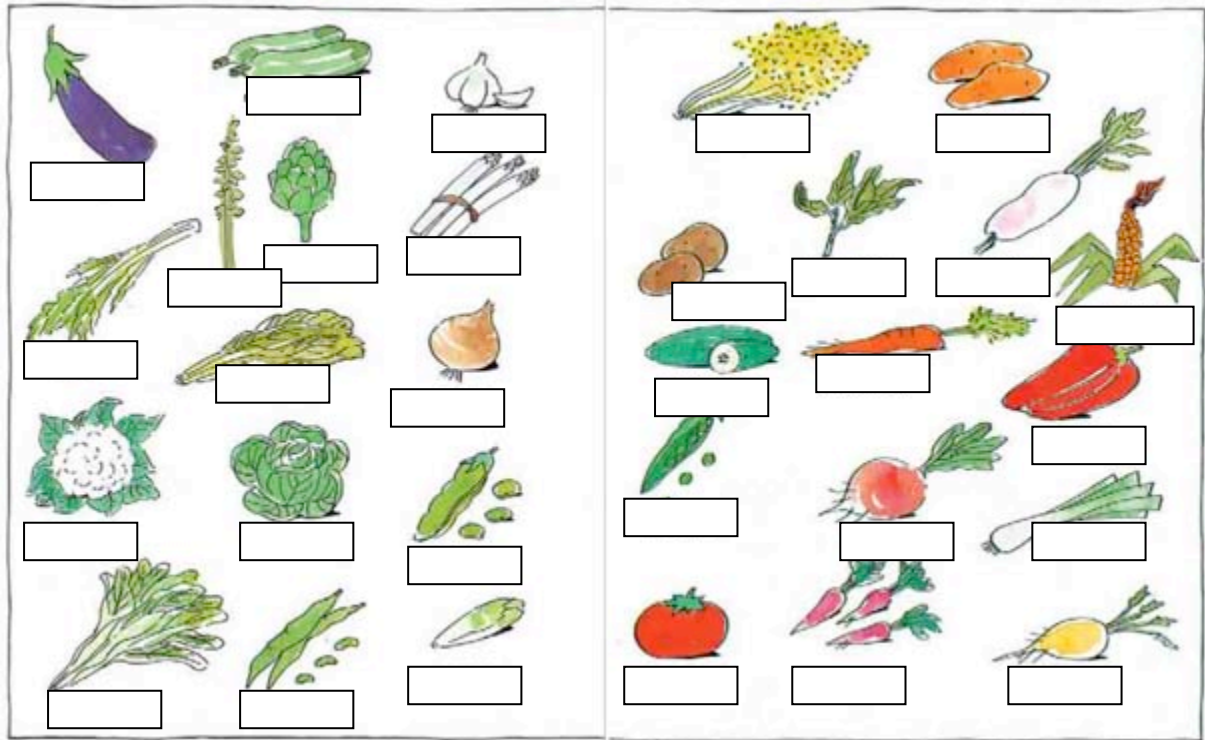
el peix	ryba
la tonyina	tuňák
el bacallà	treska
el lluç	merlan
el salmó	losos

la carn	maso
...de vaca	hovězi
...de porc	vepřové
...de vedella	telecí
...de xai	jehněčí
pollastre	kuře
el pernil	kýta

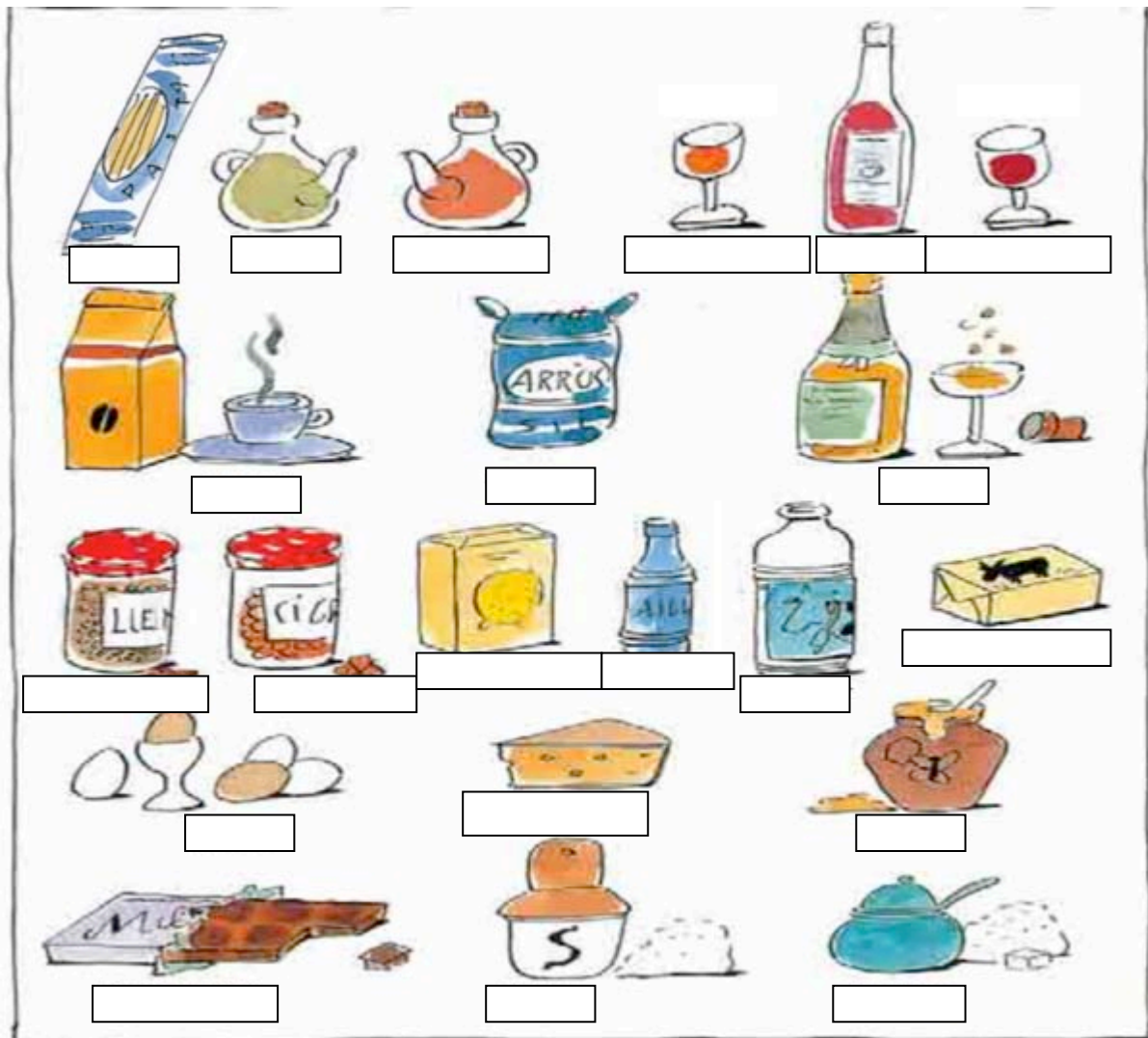
5. Coneixes més plats típics? Quins ingredients porten?

¹ Exercici adaptat de Mas, Vilagrassa *et al.* (2005).

la pasta, el vi, l'oli, el vinagre, la mantega, la llet, el formatge, el cafè, l'arròs, el cava, els cigrons, les lleties, l'arròs, el vi blanc, el vi negre, l'aigua, la llimonada, el sucre, la sal, la mel, la xocolata

7. En parelles. De tots els plats anteriors, quins t'agraden més? Per què? Quins ingredients tenen? Després, expliqueu a la classe quins plats agraden a la vostra parella.²

Mmmm... Que bo!
Uix, quin fàstic!
Ecs!

agradar més = estimar-se més = preferir
agradar molt = encantar
no agradar gens = odiar = no suportar

PRESENT D'INDICATIU
ESTIMAR-SE
m'estimo
t'estimes
s'estima
ens estimem
us estimeu
s'estimen

més

PRESENT D'INDICATIU
PREFERIR
prefereixo
prefereixes
prefereix
preferim
preferiu
prefereixen

AGRADAR / ENCANTAR
m'
t'
li
ens
us
els
agrada / agraden
encanta / encanten

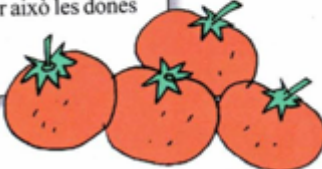
² Exercici extret de Mas, Vilagrasa *et al.* (2005)

8. Llegeix el text següent i després explica els costums alimentaris del teu país.

divulgació / pàg. 22

A Catalunya la majoria de la gent fem tres àpats. Per esmorzar no mengem gaire. Al migdia, cap a les dues o les tres, dinem i mengem força: primer plat, segon plat, postres i cafè o tallat; no prenem mai cafè amb llet! Al vespre, cap a la nit, sopem i també fem tres plats. La nostra dieta és a base de verdura, llegums, arròs, pasta, peix, carn... Prenem una mica de vi. Sempre cuinem i amanim amb oli d'oliva, que diuen que és molt sa. Potser per això les dones catalanes són, diuen, les que viuen més anys d'Europa.

tots	(ells)	fan
-	(ells + jo = nosaltres)	fem
	(la majoria)	fa / fan
la majoria de gent	(la majoria + jo = nosaltres)	fem

9. En grup. Quins àpats fas? A quina hora? Què menges, més o menys, a cada àpat? On fas cada àpat? Segueixes els costums de la majoria de gent del teu país o fas alguna cosa diferent?

<i>Els àpats</i>	<i>Životospráva</i>
Esmorzar	snídat
Dinar	obědvat
Berenar	svačit
Sopar	večeret

<i>El menú típic</i>	<i>Typická každodenní nabídka</i>
els entrants	předkrm
el primer plat	první chod
el segon plat	drůhy chod
les postres	dezert
el pa, el vi i l'aigua	chléd, víno a voda
el cafè	káva

<i>Podem menjar...</i>	<i>Můžeme just...</i>
a casa	doma
en un restaurant	v restauraci
al menjador de l'empresa	v závodní jídelně
al menjador de l'escola o la universitat	ve školní jídelně
en un bar	v hospodě
en una cafeteria	v kavárně

2 Al mercat!

10. Llegeix el text següent:

LA NOSTRA CIUTAT

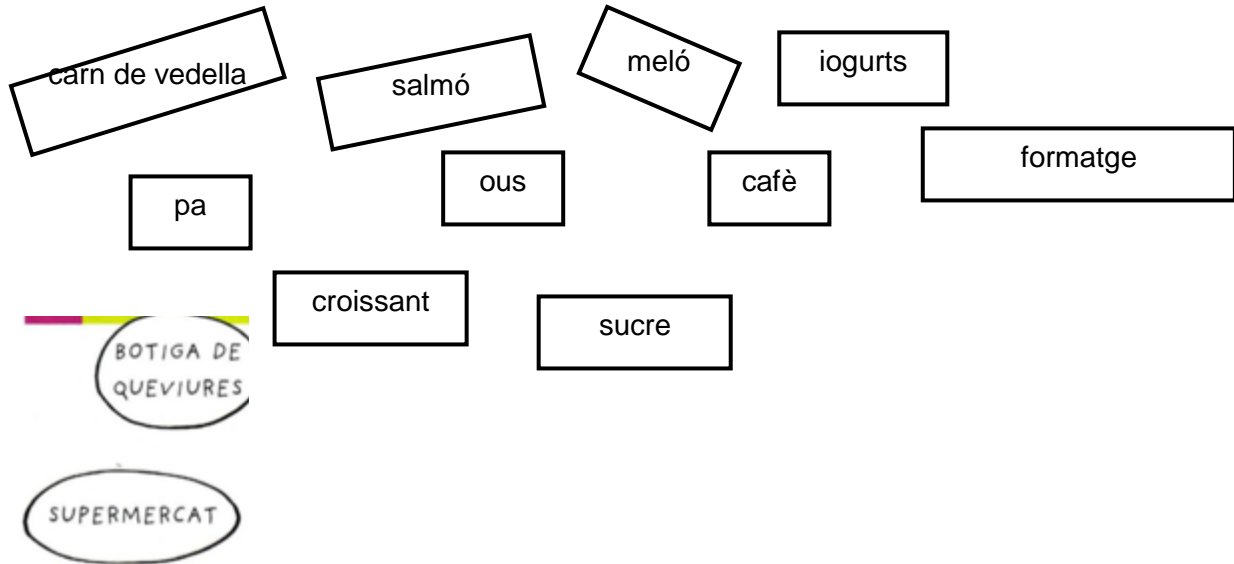
Benvinguts al Mercat de la Boqueria

El Mercat de la Boqueria va néixer com un mercat ambulant, a la Rambla de Barcelona, a l'aire lliure i davant d'una de les portes de l'antiga muralla on els venedors ambulants i els pagesos venien els productes. Actualment és el mercat més representatiu de tots els mercats de Barcelona. La situació i els venedors el converteixen en un lloc de visita obligada per a tots els turistes. La majoria de parades ja eren dels pares o dels avis dels actuals propietaris. L'oferta comercial és molt variada perquè hi ha parades de peix fresc i marisc, pesca salada i conserves, carnisseria i menuts, aviram, caça i ous, fruita i verdura, llegums i cereals, queviures, forn de pa, congelats, cansaladeria i embotits...

Coneixes algun mercat a prop de casa teva? A Brno hi ha algun mercat destacat? Què hi venen? Com és?

11. Ara fixa't en aquests productes. En quines parades o en quines botigues es poden comprar?

12. On us agrada anar a comprar, a vosaltres? On compreu cada cosa? Per què?

- Jo prefereixo comprar la fruita al supermercat. És més barata!
- Però és més dolenta... Jo m'estimo més anar a la fruiteria (i, si pot ser, compro fruita ecològica)!

13. En parelles, A i B. A ha de preparar un sopar i no sap què hi ha a la nevera de casa seva. Com que ha d'anar a comprar, truca a B, que és a casa, i li demana què hi ha a la nevera. Després B truca a A.³

³ Exercici extret de Mas, Vilagrasa *et al.* (2005).

A

mitja dotzena d'ous
dos cogombres
un enciam
250 grams de formatge tendre
un paquet de pernil dolç
una ampolla de llet

Que hi ha pomes?
Només n'hi ha dues.
Doncs compra'n mig quilo.
Com les compro?
Que siguin més aviat verdes.

Que queden iogurts?
No en queda cap.
Doncs compra'n sis.

	en queda	cap
no	en tinc	gens
	n'hi ha	

	cap	tomàquet (comptable)
queda	gens de	julivert (incomptable)
tinc		
hi ha		

1101

B

1 ampolla de vi
un quilo de tomàquets madurs
1/2 quilo de cebes petites
2 talls de vedella
1 pot de tomàquet
5 plàtans

de pernil, en queda n'hi ha ?

que sigui verda (la fruita)
que siguin verdes (les pomes)

I de pernil, que n'hi ha?
No, no en queda gens.

com	el els la les	compro,	el fuet els tomàquets la llet les cebes	?
-----	------------------------	---------	--	---

IMPERATIU	
TU	VOSTÈ
apunta	apunti
compra	compri
digue'm	digui'm

14. Ara toca anar a comprar. Què creus que dirien els personatges a les diferents botigues?

Xarcuteria Catalana

Què diu el client per demanar un producte?

- Posi'm un quilo de musclos.
- Vull un quilo de musclos.
- Un quilo de musclos.

Què diu el client per preguntar el preu d'un producte?

- A quant van les gambes?
- Quin preu tenen les gambes?

Què diu el venedor quan no té un producte?

- Ho sento, però no n'hi ha.
- Ho sento, però no en tinc.
- Ho sento, però no en queda.

Què diu el client per especificar la qualitat del producte?

- Que siguin madurs.
- Els vull madurs.
- Més aviat madurs.

Què diu el client per acabar de comprar?

- Res més.
- Doncs, ja està tot.

Què diu el client per preguntar el preu total?

- Quant és?
- Quant és tot?

IMPERATIU	
TU	VOSTÈ
posa'm	posi'm

PRESENT D'INDICATIU

VOLER

vull
vols
vol
volem
voleu
volen

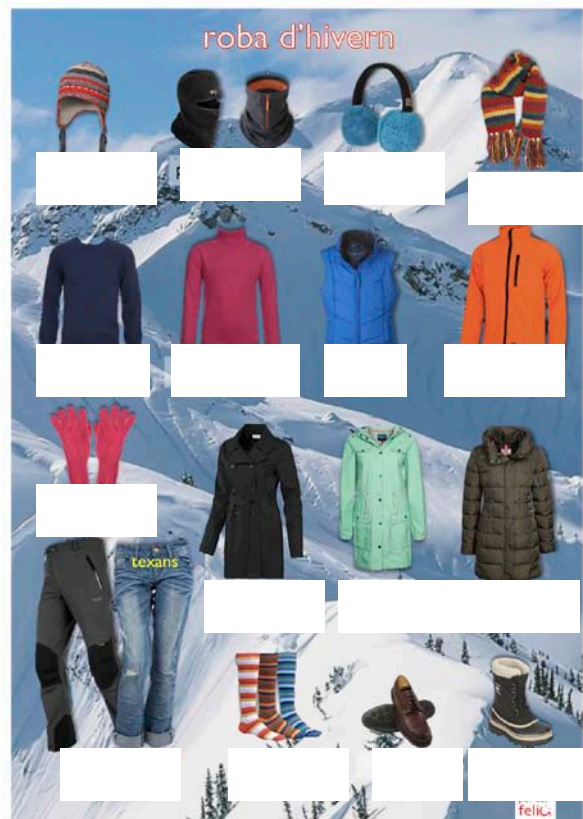
3 Ens vestim!

15. Digueu el nom de totes les peces de vestir que conegueu, en català. Després empleneu les fitxes visuals següents:

samarreta de màniga llarga
 samarreta de màniga curta
 samarreta de tirants
 camisa
 pantalons curts
 jersei
 polo
 dessuadora
 faldilla
 pantalons
 texans
 vambes
 sandàlies
 jaqueta
 polo
 sabates
 gorra
 ulleres de sol
 bermudes

gorra
 orelleres
 bufanda
 passamuntanyes
 jersei
 guants
 gavadina
 парка
 abric de plomes
 pantalons
 mitjons
 sabates
 botes
 jaqueta
 jersei de coll alt
 armilla

16. Ara, en grups, seleccioneu dues persones de la classe i descriuiu com vesteixen habitualment. Després, expliqueu-ho als altres, que hauran d'endevinar de qui es tracta:⁴

posar-se
dur = portar
vestir-se
anar amb

com pot ser?

curt - curta - curts - curtes
prim - prima - prims - primes
estret - estreta - estrets - estretes
gruixut - gruixuda - gruixuts - gruixudes
escotat - escotada - escotats - escotades
cenyit - cenyida - cenyits - cenyides
llarg - llarga - llargs - llargues
ample - ampla - amples
de ratlles
de quadres
de coll alt
amb ≠ sense mànigues
amb talons ≠ planes

de què pot ser?

de cotó
de cuiró
de fil
de llana
de pell
sintètic

alguns colors

gris - grisa - grisos - grises
rosa - roses
lila - liles
marró - marrons
beix
blau marí
blau cel

tonalitats

clar - clara - clars - clares
fosc - fosca - foscos - fosques
pàl·lid - pàl·lida - pàl·lids - pàl·lides

colors indefinits

blavós - blavosa - blavosos - blavoses
vermellós...
marronós...
grisós...
verdós...

SOLER

(jo) solc (nosaltres) solem
(tu) sols (vosaltres) soleu
(ell) sol (ells) solen

Sol portar texans i camises
grisoses o verdoses.
Sempre va amb vambes.

17. I tu, com vesteixes normalment? Explica-ho a la resta de la classe.

4 Tasca final

Un amic vostre fa anys i li volem organitzar una festa sorpresa. Resulta, però, que no teniu gairebé res ni per menjar ni per vestir-vos. Decidiu què necessitareu de menjar i com us vestireu. Després, aneu-ho a comprar.

Enregistreu, per parelles, un document en què hi constin:

1. El diàleg en què decidiu què us fa falta tant de menjar com de roba.
2. Dos diàlegs en què aneu a comprar, en botigues diferents, el que us convé. Com que hauréu d'anar a diferents botigues, podeu intercanviar els rols de comprador i de venedor.

Un cop fet l'enregistrament (pot ser àudio o vídeo), pengeu-lo al Moodle a l'espai corresponent a la tasca 4.

⁴ Exercici extret de Mas & Vilagrà (2007).